

FOCUS

ARCHI

HET REFERENTIEMAGAZINE VOOR ARCHITECTEN

WWW.FOCUSARCHI.BE

Hasselt

STAD MET EEN PLAN

Thal

GREEN ARCHITECTURE

#18

september
2015

Azië

TUSSEN BUITENSPORIG & MINUSCUUL

1. Alles in één of 24 kamers in 32m². Een plaats besparende doch luxueuze oplossing getekend Gary Chang.

2. De ruimtelijke ordening volgens Alejandro Aravena (Elemental) in Quinta Monroy, Chile is participatief en zuinig. 36m² of de helft van het huis worden afgewerkt en de bewoner werkt de rest zelf af tot 70m².

+ Kleiner, + slimmer, + gelukkiger

Verstedelijking zal niemand kunnen tegenhouden. De groei van de wereldbevolking ook niet. Daar de mens geen rekening houdt met de wetten van de natuur, zullen we bijzonder creatief met leefruimte moeten omgaan. Architectuur draait niet enkel meer rond cement maar ook rond migratie, overbevolking, erosie, natuurrampen.

TEKST: ANYA LOONEN - FOTO'S: D.R.

Geen eenvoudige opdracht. Enerzijds kijken we naar het Verre Oosten, waar een leefruimte van 40m² niets uitzonderlijk is. Indien men over genoeg middelen beschikt kan dit – naar voorbeeld van Gary Chang uit Hong Kong – heel geriefelijk ingericht worden: multifunctionele en verstelbare wanden, éénzelfde ruimte vervult alle functies. Dit blijft een individuele én kostelijke zaak.

Aan de andere kant van de wereld - in Chili - presenteert Alejandro Aravena (Elemental) een meer 'community' georiënteerde voorstel. Hij won de Pritzker Prize en was curator van de Biënnale van Architectuur in Venetië 2016. Met zijn project 'Reporting from the front' brengt hij meer sociaal geëngageerde architectuur en een lange termijn visie. Hij houdt rekening met de globale huizen crisis en de onomkeerbare urbanisatie met meer respect voor de natuur en voor een 'zinnige én zuinige' architectuur. Wereldwijd leeft één miljard mensen onder de armoedegrens en is niet fatsoenlijk gehuisvest. Daar moeten oplossingen voor worden gezocht. 'Participatieve architectuur' is er daar één van. Hij werkte een project uit voor een door aardbeving en Tsunami verwoestte kuststad in Chili. "De meest wijze oplossing zou zijn om de kust te bebossen en er niet meer te bouwen, zoals in Japan. Maar Chilezen zijn geen Japanners, zij zijn niet gedisciplineerd. Zij komen hier op het strand toch terug krotten in elkaar timmeren.

Wij hebben alle stedelijke instanties samengebracht en een 100 huizenproject ingediend. Het budget was heel

beperkt. Een sociale woning van 40 m² is aanvaardbaar. Hiervan bouwen wij de helft of de hardware, de structuur en de bewoner werkt deze af. De groene ruimtes en openbare gebouwen worden herdacht, energiezuinig gemaakt door de gangbare 120Kwh/m² tot 40Kwh/m² te herleiden!"

Hedendaagse architectuur heeft veel minder met geld en met cement te maken dan wel met de mens, de natuur en mentaliteiten. Lange termijn visie is noodzakelijk. Als vandaag 60m² een standaard middenklasse familieruimte is, kan een sociale woning met 40m². Met voldoende groen en collectieve ruimtes, kunnen we allemaal gelukkig in de stad leven en delen.

Van Tokyo tot New York zijn ze zich al veel langer bewust van de schraalheid van het stadslandschap. Dakterrassen en 'urban farming' zijn niet nieuw, maar vaak privé. Stilaan mobiliseren de openbare diensten zich om overal

Hotel Coco, Brussels of 40m² vrijheid. Cuypers & Q.

waar mogelijk groene muren of bruggen te introduceren. In 2000 zag ik voor het eerst 'Le mur végétal' van Patrick Blanc in een totaal ontwerp van Andrée Putman in het Pershing Hotel in Parijs. Vandaag maakt de groene muur deel uit van de stad. Zowel privé als openbare ruimtes hebben baat bij groene structuren. Zij sloppen CO² op en via het oog werken ze positief op het humeur van de stadsbewoners.

Met Ilze Quaeyshaegens en Gert Cuypers praten we over 'Smaller places need bigger thinking' terwijl we vanop een bank naar de haven van Zeebrugge staren.

"Het valt niet te ontkennen, de volgende generatie – wij zijn vijftigers – denkt anders over huisvesting." zegt Ilze, "Twintigers kopen zodra ze kunnen een appartement. De economische context in Europa werkt dit in de hand. Leningen zijn goedkoop, bouwen wordt steeds duurder maar ook duurzamer, dus het is een goede investering. En zij willen zich niet in de schulden werken voor een villa. Zij leven nu, 'slow' want hun vrije tijd is belangrijk net als hun telefoon, internet én wifi. Zij reizen, gaan veel uit, leven graag in de stad, ruilen diensten, delen een auto, een fiets, een tuin, maar ook een keuken met anderen, als het er maar goed uitziet op Pinterest!"

"Jonge mensen zijn veel beter geïnformeerd en duurzaamheid is geen loze slagzin," stelt Gert Cuypers. "Zij kennen de BEN (Bijna-Energie Neutraal. Bouwen volgens de BEN-principes wordt vanaf 2021 de standaard voor nieuwbouwwoningen in Vlaanderen nvdr.) condities, weten wat een passieve woning is, zijn toleranter, delen en onderhouden collectief groen. De bouwrijzen zullen blijven stijgen per m². Dus ook in de Europese steden, waar straks ¼ van de bevolking zal wonen, zullen leefruimtes blijven krimpen. Wij schaffen de gangen af zodat 45m² aangenaam leven wordt met 2,6m licht overgoten ruimtes. Een slaapkamer wordt een werkkamer,

Hotel Coco, Brussels, een zuivere, van alle franje ontdane stijl geeft een gevoel van ruimte in het hart van de stad. Cuypers & Q.

de keuken eetkamer. De kinderen kunnen buiten spelen, gaan met de fiets naar school, etc. Het zal nog een generatie of twee duren om de mentaliteit en dus het sociale weefsel grondig aan te passen. De Scandinavische landen zijn een schoolvoorbeeld voor de toekomst. Zodra de bakfiets hipper is dan de SUV en er groen is voor elke stadsbewoner, kunnen we allemaal met minder en mooier gelukkiger zijn."

Bekijk Alejandro Aravena's Ted Talk.

Via Pinterest kunt u plannen bekijken en bewerken van Vanwanrooij.nl. Met dank aan www.cuypers-Q.be

